

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ

พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ (๓) และมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จึงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คนพิการทางการได้ยิน” หมายความว่า คนพิการที่มีบัตรประจำตัวประเภทความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

“ล่ามภาษามือ” หมายความว่า ผู้ซึ่งจัดแจ้งเป็นล่ามภาษามือเพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือตามระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

“หน่วยบริการในพื้นที่” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยาหรือองค์กรอื่นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดแบบคำขอและวิธีการปฏิบัติ รวมทั้งวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีมีปัญหาหรือข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือ

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งประกอบด้วย

(๑) เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เป็นประธาน
อนุกรรมการ

(๒) ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
และผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเป็นอนุกรรมการ

(๓) ผู้แทนสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
และผู้แทนมูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชินูปถัมภ์เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งบุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) เสนอจำนวนไม่เกินสี่คน โดยในจำนวนนี้
ต้องมีคนพิการทางการได้ยินอย่างน้อยสองคนเป็นอนุกรรมการ

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และให้
เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ อนุกรรมการตามข้อ ๕ (๒) (๓) และ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
ด้านล่ามภาษามือ

(๔) ไม่วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ

(๖) ไม่เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิด
ลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๓) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
ข้อ ๗ อนุกรรมการตามข้อ ๕ (๓) และ (๔) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่
วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีอนุกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งอนุกรรมการใหม่
ให้อนุกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้แต่งตั้ง
อนุกรรมการใหม่

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อนุกรรมการตามข้อ ๕ (๓) และ (๔)
พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖

ข้อ ๙ ในกรณีอนุกรรมการตามข้อ ๕ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ
ให้แต่งตั้งผู้อื่นแทนตำแหน่งที่ว่าง และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระ
ที่เหลืออยู่ของอนุกรรมการซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน
จะไม่แต่งตั้งอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ในกรณีที่อนุกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนา
ล่ามภาษามือประกอบด้วยอนุกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งอนุกรรมการตามความใน
วรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๐ การประชุมของคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือต้องมีอนุกรรมการ
มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานอนุกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติ
หน้าที่ได้ ให้อนุกรรมการที่มาประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก อนุกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ
ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๑ ให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการล่ามภาษามือ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดตั้งเป็นล่ามภาษามือ รวมทั้งกำหนด
มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือ

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือให้สามารถจัดบริการแก่คนพิการทางการได้ยินได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๓) รับผิดชอบ หรือเพิกถอนการจดทะเบียนล่ามภาษามือตามระเบียบนี้

(๔) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒

การจดทะเบียนล่ามภาษามือ

ข้อ ๑๒ บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อ ๑๑ (๑) อาจยื่นคำขอจดทะเบียนล่ามภาษามือต่อสำนักงานได้

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงานตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอตามข้อ ๑๒ แล้วเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตามข้อ ๕ เพื่อพิจารณาจดทะเบียนล่ามภาษามือ ทั้งนี้ ให้สำนักงานเผยแพร่รายชื่อพร้อมภาพถ่ายและสถานที่ติดต่อของล่ามภาษามือแก่หน่วยงานซึ่งเป็นสถานที่รับคำขอและองค์กรที่เกี่ยวข้องทางเว็บไซต์และช่องทางอื่น ๆ ต่อไป

ข้อ ๑๔ ในกรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๕ พิจารณาคัดชื่อบุคคลดังกล่าวออกจากการจดทะเบียนล่ามภาษามือ

(๑) ประพฤติผิดจรรยาบรรณล่ามภาษามือตามที่กำหนดโดยสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงของการเป็นล่ามภาษามือ

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้มาตรฐานตามระเบียบนี้

(๓) ไม่มาปฏิบัติหน้าที่สามครั้งขึ้นไปภายในหนึ่งปีโดยไม่มีเหตุอันสมควร

หมวด ๓

การให้บริการล่ามภาษามือ

ข้อ ๑๕ คนพิการทางการได้ยิน หรือผู้ดูแลคนพิการทางการได้ยิน มีสิทธิยื่นคำขอเพื่อขอรับบริการล่ามภาษามือในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข

(๒) การสมัครงานหรือการติดต่อประสานงานด้านการประกอบอาชีพ

(๓) การร้องทุกข์ การกล่าวโทษ หรือเป็นพยานในชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(๔) การเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม รวมทั้งเป็นผู้บรรยายโดยหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรภาคเอกชนเป็นผู้จัดซึ่งมีคนพิการทางการได้ยินเข้าร่วมด้วย

(๕) บริการอื่นใดตามที่คณะกรรมการตามข้อ ๕ ประกาศกำหนด

ข้อ ๑๖ การยื่นคำขอตามข้อ ๑๕ ให้ยื่นต่อหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือสถานที่อื่นตามที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการประกาศกำหนด

(๒) ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือที่หน่วยบริการในพื้นที่

ข้อ ๑๗ เมื่อหน่วยงานตามข้อ ๑๖ ได้รับคำขอแล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้อง ในกรณีคำขอไม่ถูกต้องให้แจ้งผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าไม่ประสงค์จะขอล่ามภาษามือตามคำขอ

เมื่อคำขอถูกต้องแล้ว ให้พิจารณาคำขอโดยเร็ว และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันพิจารณาคำขอเสร็จ

ข้อ ๑๘ ในกรณีล่ามภาษามือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แจ้งเหตุขัดข้องต่อหน่วยงานที่รับคำขอและผู้ยื่นคำขอทราบก่อนถึงวันปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือไม่น้อยกว่าเจ็ดวันและให้หน่วยงานที่รับคำขอดำเนินการจัดหาล่ามภาษามือให้ผู้ยื่นคำขอใหม่โดยเร็ว

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องใช้บริการล่ามภาษามือตามข้อ ๑๕ (๑) หรือ (๓) ให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีหน้าที่ให้บริการคนพิการดังกล่าวให้การรับรองล่ามภาษามือได้

ข้อ ๒๐ เมื่อล่ามภาษามือได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือแล้ว ให้ล่ามภาษามือรายงานผลต่อหน่วยงานสถานที่รับคำขอ พร้อมหนังสือรับรองจากหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริการล่ามภาษามือดังกล่าว ทั้งนี้ ตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๒๑ ให้ล่ามภาษามือตามข้อ ๒๐ ได้รับค่าตอบแทนตามอัตราที่เลขาธิการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

ในกรณีล่ามภาษามือมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนอื่นของทางราชการสำหรับการปฏิบัติงานนั้นแล้วให้เบิกได้ทางเดียว

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายอื่นให้แก่
ล่ามภาษามือได้ทันภายในปีงบประมาณให้สามารถนำไปเบิกจ่ายในปีงบประมาณถัดไปได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ